

Se 'European Agricultural Fund for Rural Development' (EAFRD)

7 bedrifter deltager i Grovfoderskolen

Læs mere om bedrifterne og projektet på

www.grovfoderskolen.dk

Anders Levring/
Karl Erik Sejersén,
8585 Glesborg.

1

Jens Ingvar Winther,
6261 Bredebro.

2

Ole Stampe,
6971 Spjald.

3

Roer giver mere fedt i mælken og højere udbytte på marken

Risikospredning: For andet år i træk har Jens Ingvar Winther dyrket roer og ensileret dem sammen med majs. Det har hævet fedtindholdet i mælken og spredt risikoen i marken.

Dyrkning af roer hos Jens Ingvar Winther

- Har udliciteret dyrkningen og sortsvalget til en specialist i roedyrkning.
- Har i år dyrket en roe af sukkerroe-typen.
- Udbytte er opgjort til 13.500 FE pr. hektar inklusive en mindre mængde roetop.
- Fremskaffelsesprisen er opgjort til 85 øre pr. foderenhed.
- Roerne er taget op ved en tørstofprocent på 24 procent.
- Roerne er taget op og knust ved optagningen, dagen før majs blev snittet.
- Roerne er blandet i majs ved udlægning med gummiged og fordeling med rotorharve.

Af Peter W. Mogensen
pwm@landbrugsmediernes.dk
tlf. 33 39 47 52

Højere fedtindhold i mælken, større udbytte i marken og mulighed for mere sædskifte.

Jens Ingvar Winther, Abterp ved Bredebro, kan umiddelbart kun se fordele i at dyrke roer.

»Roerne er fantastiske, for de gavner både markbruget, mælkeproduktionen og regnskabet,« smiler han.

Udfordret: Jens Ingvar Winther vil fremover lagre roerne for sig selv, for når de er samensileret med majs er det for besværligt at lægge en foderplan. Foto: Jens Tønnesen

Poul Henningsen,
9240 Nibe.

4

Erik Møller Andersen,
9510 Arden

5

Nels Poulsen,
4735 Mern

6

Søfælde I/S
5750 Ringe

7

For andet år i træk har han dyrket roer, som er samensileret med majshelsæd, men selv om det er en forholdsvis nem proces at tage roerne op og blande dem med majs, overvejer den sønderjyske mælkeproducent at skifte strategi.

»Det er udfordrende at lave en foderplan med samensilerede roer og majs. Vi aner ikke hvor mange roer, kørerne æder,« begrunder han.

I øjeblikket siger foderplanen 2,5 til 3 foderenheder roer hver dag.

»Jeg overvejer at tage roerne op næste år og lagre dem for sig selv. Man kan få en skærekko til gummigeden, så vi kan skære en afmålt mængde roer hver dag. Det vil gøre foderplanlægningen lettere,« bedømmer han.

Specialist passer roerne

Dyrkningen af roerne har Jens udliciteret til en roespecialist.

»Han vælger sorten, passer roerne og tager dem op. Jeg har ikke selv gjort noget, før de lå knuste på pladsen foran plansiloerne,« fortæller Jens Ingvar Winther.

Roerne har i år været af sukkerroe-typen efter råd fra specialisten.

»Næste år vil jeg nok delta lidt i udvælgelsen af sorter, så vi finder den optimale roe,« siger Jens Ingvar Winther.

Billigere end græs

Fremstillingsprisen på roerne er opgjort til 85 øre pr. foderenhed, hvilket er billigere end græsensilagen, men dyrene end majshelsæden.

»Havde udbyttet været højere, var roerne det billigste fodermiddel,« siger Jens Ingvar, som har opgjort udbyttet til 13.500 FE pr. hektar i roer inklusive en efter hans mening 'ussel' top.

»Udbyttet var en del højere sidste år, men til gengæld var tørstofprocenten højere i år med 24 procent mod 18 til 19 procent sidste år. Det overraskede mig, at de få procent kunne flytte så meget på udbyttet opgjort i foderenheder,« siger han.

Kørerne har fået den samensilerede roer-majsblending siden begyndelsen af november, og allerede i løbet af de første ti dage steg fedtprocenten fra 3,99 til 4,18 procent.

I følge Jens Ingvar Winther vil det betyde et betydeligt mersalg på mælkesiden, fordi mængden af værdistoffer forøges.

»Roerne er forholdsvis stabile i udbyttet, og de sidste to år har majs jo skuffet. Roerne er derfor en god måde at sprede risikoen på i marken, fordi de normalt altid giver et højt udbytte. Og selv om de er dyre at frembringe, bliver enhedsprisen sædvanligvis fornuftig,« konkluderer han.

Vintertid er opfølgningstid

Af Peter Hvid Laursen, Konsulent, VFL-Kvæg

Nu hvor det sidste grovfoder i 2013 er høstet og lagt på lager, er det altafgørende at få fulgt op på året, der er gået: Hvordan blev resultatet i forhold til det, der var målet? Fik vi den kvalitet og de udbytter i grovfodermarken, som vi stiledede efter, og fulgte vi handlingsplanen med opfølgning og ændringer undervejs?

Fra mark til mælketank

I demo- og formidlingsprojektet 'Grovfoderskolen' er vi lige nu i gang med denne opfølgning på de syv bedrifter rundt i landet. Og samstemmende lyder det, at det var produktionen af græsensilage, der blev den største udfordring i året, der er gået. Udbytte og kvalitet blev dårligere end planlagt.

På bedrifterne har man forskellige niveauer af registreringsomfanget, men alle har foretaget én eller anden form for udbytte- og tidsregistrering på markerne. Denne registrering bruger vi til at lave en opgørelse af produktionsøkonomien – dels på afgrødeniveau – og dels på markniveau. Herudover er der lavet produktionsopgørelser i stalden, så vi på den måde følger grovfoderret helt ud i mælketanken.

Opfølgingsmøderne skal være tværfaglige, og vi har derfor selskab af planteavl-

konsulent og kvægbrugskonsulent – og i enkelte tilfælde også driftsøkonomikonsulent.

De præcise opgørelser er et fantastisk grundlag til diskussion omkring den fremtidige strategi på bedriften, og giver bl.a. svar på:

- Hvilken sammensætning af foderrationen vil være mest optimal i fremtiden?
- Hvilke marker egner sig bedst til majshelsæd, og hvilke er bedst til græs?
- Hvilke maskinopgaver kan vi med fordel løse selv, og hvilke skal maskinstationen udføre?
- Hvilke strategiske overvejelser skal der arbejdes videre med?

Datafangsten skal være nemmere

Der findes ikke nogen nem vej til at lave disse præcise opgørelser, men det faktum, at bedrifter, som er med i Grovfoderskolen, år efter år udvider registreringsniveauet for at bliver endnu skarpere, fortæller os, at det er den rigtige vej at gå.

Vi fortsætter derfor udviklingsarbejdet på grovfoderets elektroniske motorvej i de kommende år – og målet er, at data fra grovfoderproduktionen skal flyde mere automatisk, end det gør i dag. Det kræver indflydelse og samarbejde fra især maskinfabrikanten, maskinstationer og konsulenter.